

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
Національний науковий центр
«Інститут експериментальної і
клінічної ветеринарної медицини»

NATIONAL ACADEMY OF
AGRARIAN SCIENCES OF UKRAINE
National Scientific Center
«Institute of Experimental and
Clinical Veterinary Medicine»

вул. Пушкінська, 83, Харків, 61023, Україна
тел. + 38 (057) 707 20 44, факс + 38 (057) 704 10 90
e-mail: admin@vet.kharkov.ua, web: http://iekvm.kharkov.ua

83, Pushkinskaya Str., Kharkiv, 61023, Ukraine
tel. + 38 (057) 707 20 44, fax + 38 (057) 704 10 90
e-mail: admin@vet.kharkov.ua, web: http://iekvm.kharkov.ua

28.03.2016 № 328

на № _____

ДОВІДКА

про творчий внесок кандидата біологічних наук
Коваленко Лариси Володимирівни
у науково-практичну роботу «Система ветеринарно-зоотехнічних заходів при
лейкозі великої рогатої худоби»,
яка висувається на здобуття Державної премії у галузі науки і техніки України
2016 р.

Коваленко Л.В. виконує наукові дослідження за проблемою лейкозу з 1985 року, спрямувавши їх у певній послідовності. Вже на початку своєї роботи автор вперше акцентує увагу на необхідності розширення досліджень клітин еритроїдного ряду для розшифровки етіопатогенезу лейкозу та інших ретровірусних інфекцій. На основі послідовних комплексних досліджень автор виявляє структурну перебудову і функцію мембран еритроцитів, співвідношення форм гемоглобіну, швидкості розпаду фосфорорганічних сполук, інтенсивності процесів перекисного окиснення ліпідів на рідних стадіях розвитку лейкозного процесу. Отриманими даними була підтверджена концепція про порушення при лейкозному процесі диференціювання кровотворних клітин на рівні стовбурових клітин та зміщення в бік анаеробіозу обмінних процесів, що формує в організмі умови для розвитку неопластичних процесів,

Коваленко Л.В. виконала і успішно захистила дисертаційну роботу на здобуття наукового ступеня кандидата біологічних наук «Перекисне окислення ліпідів та функціональний стан еритроцитів великої рогатої худоби при лейкозі»

У наступні роки Коваленко Л.В. спрямувала свої дослідження на послідовне вивчення проблем імуногенезу, розробці методологічних основ конструювання та застосування вакцин та ролі вродженого імунітету у формуванні поствакцинального імунітету, розробку методичних підходів до конструювання вакцин проти ретровірусних інфекцій на основі знань щодо взаємовідносини у системі «паразит-господар». На цій основі за її участю був розроблений комплексний специфічний протилейкозний препарат. Також вона проводить фундаментальні дослідження на основі яких у співавторстві формулює ієрархію інфекційного процесу за лейкозу великої рогатої худоби.

За матеріалами, представленими у науково-практичній роботі «Система ветеринарно-зоотехнічних при лейкозі великої рогатої худоби» Л.В. Коваленко у співавторстві опубліковано 20 статей та тез та один бібліографічно-реферативний показчик.

Директор ННЦ «ІЕКВМ»

Б. Т. Стегній

Голова профспілкового комітету

Д. В. Гадзевич

ДОВІДКА

про творчий внесок кандидата на здобуття Державної премії України в галузі науки і техніки 2016 року Мандигри Миколи Станіславовича по роботі: «Система ветеринарно-зоотехнічних заходів при лейкозі великої рогатої худоби»

Мандигра М.С. доктор ветеринарних наук, займається вивченням проблеми лейкозу великої рогатої худоби, працюючи з 1972 року у Білоцерківському національному університеті (аспірант, асистент, доцент кафедри епізоотології), а з 1987 – Інституті епізоотології (директор, завідуючий лабораторією лейкозу і Рівненським відділенням науково-виробничої системи «Оріон» по забезпеченню благополуччя тваринництва України по лейкозу) та з 2013 року на посаді академіка-секретаря Відділення ветеринарної медицини Національної академії аграрних наук України.

Мандигра М.С. вивчав питання етіології, епізоотології лейкозу великої рогатої худоби, можливість селекції на стійкість щодо лейкозу. Матеріали цих досліджень увійшли в методичні рекомендації.

Вперше вивчено динаміку інфекційного процесу та експериментально підтверджено, що уже через шість годин після введення тваринам вірусомісної крові вони є потенційним джерелом збудника інфекції. Ці спостереження стали основою розробки та впровадження прискореного методу боротьби з лейкозом великої рогатої худоби.

На основі ретроспективного аналізу результатів серологічних, гематологічних і патоморфологічних досліджень встановлено, що ступінь розповсюдження лейкозу в господарствах зони аварії Чорнобильської атомної електростанції не залежить від дії понадфонового опромінення радіонуклідами.

У вивченні інфекційного лейкозного процесу вперше використано тварин-гнотобіотів. Виявлено взаємозалежність між функціональним станом імунної системи тварин, заражених вірусом лейкозу великої рогатої худоби, та тривалістю інкубаційного періоду. При цьому кров інфікованих вірусом лейкозу великої рогатої худоби поросят-гнотобіотів протягом 10 місяців може містити активний вірус при негативних показниках серологічних досліджень в реакції імунодифузії.

Вперше в епізоотологічному експерименті доведено, що велика рогата худоба не залежно від породи, віку, годівлі, умов утримання однаковою мірою чутлива до вірусу лейкозу великої рогатої худоби при парентеральному введенні. В експерименті та у виробничих умовах

достовірно вивчені горизонтальний та вертикальний шляхи передачі збудника лейкозу великої рогатої худоби.

На основі серологічного скринінгу вивчено просторово-часове розповсюдження лейкозу великої рогатої худоби, вивчена напруженість епізоотичного процесу.

Теоретично та експериментально обґрунтовано й застосовано системи протилейкозних заходів, впроваджено організаційний підхід у проведенні епізоотологічного моніторингу – науково-виробнича система, що дало змогу повністю оздоровити всі господарства Західної України.

Мандигра М.С. є автором та співавтором 6 монографій, 5 брошур, 17 рекомендацій, 8 інструкцій по боротьбі з захворюваннями тварин, 25 авторських свідоцтв та більше 360 публікацій, серед яких значна частина присвячена проблемі лейкозу великої рогатої худоби.

Президент НААН

Я.М. Гадзало

УКРАЇНА

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

09117, пл. Соборна 8/1, м. Біла Церква, Київська обл., Україна, тел./факс (04563) 5-12-88
e-mail: rector@btsau.kiev.ua

Довідка

про творчий внесок

Видана кандидату ветеринарних наук, доценту Шваюну Івану Васильовичу в тому, що він під час виконання роботи «Система ветеринарно-зоотехнічних заходів при лейкозі великої рогатої худоби», яка висунута на здобуття Державної премії України в галузі науки і техніки 2016 року, займав посади молодшого наукового співробітника, асистента кафедри епізоотології, доцента кафедри мікробіології і зоології.

На даний час займає посаду старшого наукового співробітника госпдоговірної теми з вивчення питань лейкозу великої рогатої худоби, що виконується у лабораторії епізоотології.

Шваюн І.В., вивчаючи взаємодію онковірусів з клітинами органів кровотворення, зокрема дослідив обмін нуклеїнових кислот у клітинах крові та субклітинних структурах лімфовузлів, селезінки і печінки хворих на лейкоз корів.

Дослідженнями вперше доведено про закономірні зміни вмісту ДНК і РНК у мітохондріях клітин органів кровотворення, що лежать в основі біохімічних перетворень у мітохондріальному автономному геномі малігнізованих клітин. Це є суттєвим доповненням у вивченні лейкозної патології, що певним чином пояснює виявлення родин окремих корів схильних до захворювання на лейкоз, які вилучаються із стада при оздоровленні господарства.

Отримані автором результати в комплексі з морфологічними показниками є критерієм стадій і форм лейкозів, має певне діагностичне значення.

Вагомим внеском Шваюна І. В. в епізоотологію лейкозу великої рогатої худоби є результати вивчення ролі кровосисних комах у розповсюдженні вірусу лейкозу.

Опираючись на експериментальні дані зарубіжних та вітчизняних вчених, він у дев'яти областях Полісся і Лісостепу України визначив видовий склад комах-кровососів (гнусу), вивчив їхню щільність заселення різних біотопів та інтенсивність нападу гнуса на корів в умовах весняно-літнього утримання.

Отримані наукові дані комплексної характеристики гнуса були співставлені з результатами планових серологічних досліджень на лейкоз великої рогатої худоби. Дослідження проводились обласними ветлабораторіями.

Аналізом отриманих співставлених даних доведено пряму залежність кількості виявлених корів-вірусоносіїв від інтенсивності нападу гнуса на тварин. Отримані результати досліджень дають підставу вважати комах-кровососів активною ланкою лейкозного епізоотичного ланцюга у великої рогатої худоби, що передбачає значне посилення захисту поголів'я великої рогатої худоби від гнуса під час його весняно-літнього утримання.

Шваюном І.В. за лейкозною тематикою опубліковано 20 наукових робіт, в тому числі кандидатська дисертація на тему: «К вопросу изучения нуклеиновых кислот при лейкозах крупного рогатого скота».

Ректор Білоцерківського НАУ,
академік НААН

Голова профспілкового комітету

Білоцерківського НАУ

[Signature]
-А.С. Даниленко

[Signature]
В.М. Недашківський

[Handwritten signature]

УКРАЇНА

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ09117, пл. Соборна 8/1, м. Біла Церква, Київська обл., Україна, тел./факс (04563) 5-12-88
e-mail: rector@btsau.kiev.uaДовідка
про творчий внесок

Видана кандидату ветеринарних наук Ярчуку Броніславу Мироновичу в тому, що під час виконання роботи «Система ветеринарно-зоотехнічних заходів при лейкозі великої рогатої худоби», яка висунута на здобуття Державної премії України в галузі науки і техніки 2016 року, він займав посаду асистента, доцента, завідувача кафедри та професора кафедри епізоотології та інфекційних хвороб, наукового керівника проблемної науково-дослідної лабораторії з вивчення питань лейкозу.

На момент видання довідки займає посаду професора кафедри епізоотології та інфекційних хвороб.

Ярчук Б.М. впродовж 1971-2016 років займається науково-дослідною роботою з проблем лейкозу. Він вивчав епізоотологію, патогенез, вдосконалення методів діагностики, розробки найбільш ефективних методів і засобів профілактики і боротьби з лейкозом та впровадження їх у виробництво.

Під його безпосереднім керівництвом і при безпосередній участі вивчені особливості епізоотичного і інфекційного процесів в залежності від екологічних умов різних природно-географічних зон України, перебіг епізоотичного процесу в залежності від технології ведення тваринництва, структури господарства, епізоотичного стану; особливості поширення лейкозу в різновікових групах тварин; вплив різних схем оздоровчих заходів на інтенсивність епізоотичного процесу лейкозу в господарствах з різним рівнем інфікованості тварин.

Вперше вивчено важливу складову патогенезу лейкозу великої рогатої худоби – обміну речовин та регуляції кровотворення, а саме обмін макро- і мікроелементів. В крові, сироватці крові, селезінці, лімфатичних вузлах та печінці здорової і хворої лейкозом худоби вивчено вміст деяких макро- і мікроелементів (кремній, алюміній, магній, кальцій, залізо, цинк, марганець, нікель, титан, ванадій, молібден, мідь).

Вивчення багатьох актуальних питань лейкозу великої рогатої худоби дозволило розробити і впровадити в практику науково-обґрунтовану систему оздоровчих та профілактичних заходів в цілих регіонах України.

Б.М. Ярчук співавтор монографії з питань лейкозу, опублікував 55 наукових праць з різнобічних питань вивчення хвороби.

Ректор Білоцерківського НАУ,
академік НААН

А.С. Даниленко

Голова профспілкового комітету
Білоцерківського НАУ

В.М. Недашківський

Sub
Pov

ДОВІДКА

про творчий внесок кандидата на здобуття Державної премії України в галузі науки і техніки 2016 року Башенка Михайла Івановича по роботі: «Система ветеринарно-зоотехнічних заходів при лейкозі великої рогатої худоби»

Башенко М.І. доктор сільськогосподарських наук, займається вивченням проблеми підвищення ефективності селекції молочної, молочно-м'ясної та м'ясної худоби за продуктивними, відтворними та резистентними ознаками, в тому числі стійкості до лейкозу великої рогатої худоби, працюючи з 1971 року на посаді старшого зоотехніка безпосередньо у виробничих умовах, з 1972 року - головний зоотехнік Черкаського обласного племживоб'єднання, з 1981 року – начальник Черкаського обласного виробничого об'єднання з племінної справи у тваринництві, з 1987 року – генеральний директор Черкаського обласного виробничо-наукового об'єднання з племінної справи і прогресивних технологій в тваринництві «Прогрес», з 1993р. – ди ректор (за сумісництвом) Черкаського філіалу Інституту розведення і генетики тварин УААН. З 1998 – директор Черкаського інституту агропромислового виробництва; голова наглядової ради ВАТ НВО «Прогрес», 2011 рік – директор Інституту розведення і генетики тварин НААН, 2012 рік – директор Черкаської дослідної станції біоресурсів НААН та з 15 серпня 2014 року на посаді віце-президента Національної академії аграрних наук України.

Наукові розробки М.І. Башенка направлені на вирішення проблем підвищення ефективності селекції молочної, молочно-м'ясної та м'ясної худоби в господарствах Черкаської області. Ним теоретично обґрунтована, розроблена і реалізована у Черкаському регіональному центрі наукова концепція системи селекції у скотарстві направлена на підвищення продуктивності та резистентності худоби. В ході досліджень визначено особливості динаміки показників інфікованості вірусом лейкозу різних вікових груп великої рогатої худоби у неблагонадійних господарствах. Встановлено, що ефективність профілактичних та оздоровчих протилейкозних заходів залежить від рівня інфікованості та захворюваності худоби лейкозом, форми прояву хвороби, технології ведення тваринництва, використовуваних методів діагностики, кратності проведення та повноти охоплення поголів'я діагностичними дослідженнями, жорсткості вибірки інфікованих та хворих тварин, ізолюваного вирощування молодняка, своєчасної корекції планів протилейкозних заходів.

У результаті впровадження створено високопродуктивний черкаський заводський тип худоби, що є складовою частиною структури української червоно-рябої молочної породи, а також селекційні стада центрально-східного

типу української чорно-рябої молочної породи з високими показниками продуктивності та резистентності.

За результатами досліджень сформульовані генетико-статистичні закономірності щодо дискретної спадковості тварин у ряді суміжних генерацій за резистентністю, в тому числі стійкістю до лейкозу.

Під керівництвом М.І. Бащенка створена регіональна інформаційна система селекції великої рогатої худоби, яка забезпечує вірогідність племінного обліку, оцінку фенотипу і генотипу тварин, відбір кращих генотипів, в тому числі за стійкістю до захворювань, визначення племінної цінності тварин та моделювання й оптимізацію селекційного процесу.

М.І. Бащенком є автором та співавтором більше 240 наукових праць, в тому числі 5 монографій. Має 9 авторських свідоцтв, 11 патентів на винаходи, серед яких роботи присвячені вирішення проблем лейкозу великої рогатої худоби.

Президент НААН

Я.М. Гадзало

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
Національний науковий центр
«Інститут експериментальної і
клінічної ветеринарної медицини»

NATIONAL ACADEMY OF
AGRARIAN SCIENCES OF UKRAINE
National Scientific Center
«Institute of Experimental and
Clinical Veterinary Medicine»

вул. Пушкінська, 83, Харків, 61023, Україна
тел. + 38 (057) 707 20 44, факс + 38 (057) 704 10 90
e-mail: admin@vet.kharkov.ua, web: http://iekvm.kharkov.ua

83, Pushkinskaya Str., Kharkiv, 61023, Ukraine
tel. + 38 (057) 707 20 44, fax + 38 (057) 704 10 90
e-mail: admin@vet.kharkov.ua, web: http://iekvm.kharkov.ua

28.03.2016 № 329

на № _____

Д О В І Д К А

про творчий внесок кандидата на здобуття Державної премії України в галузі науки і техніки 2016 року доктора ветеринарних наук, професора, академіка Національної академії аграрних наук України
Бусола Володимира Олександровича
по роботі «Система ветеринарно-зоотехнічних заходів при лейкозі великої рогатої худоби»

Серед першопроходців у вивченні лейкозу великої рогатої худоби в Україні був доктор ветеринарних наук, професор, академік Національної академії аграрних наук України Бусол В.О. Він був першим, хто ще і 1966-1969 роках довів, у т. ч. і в дослідні на телятах, інфекційну природу цього захворювання. У послідуючі 30 років, працюючи у Білоцерківському сільськогосподарському інституті (асистент, доцент, завідувач кафедри епізоотології), Інституті експериментальної і клінічної ветеринарної медицини (директор, завідувач відділу) він сконцентрував свою увагу на дослідженні епізоотологічних та етіопатіогенетичних особливостей лейкозу великої рогатої худоби, розробки та впровадження методів і засобів діагностики, а також системи профілактики та ліквідації лейкозу великої рогатої худоби в країні.

Бусол В.О. вперше концептуально обґрунтував і в епізоотологічних досліджах довів існування при лейкозі нескінченного типу епізоотичного процесу, що стало теоретичною основою розробки та здійснення профілактичних та оздоровчих проти лейкозних заходів. На основі отриманих фундаментальних знань щодо етапності етіопатогенезу ретровірусної інфекції він розробив методологічні та методичні підходи до конструювання вакцин проти лейкозу великої рогатої худоби та започаткував новий напрям у ветеринарній лейкозології – розробку імуногенних препаратів проти ретровірусної інфекції на основі особливих взаємовідносин збудника інфекції та організму сприйнятливих тварин на рівні геному. Ним вперше теоретично

доведено існування в етіопатогенезі лейкозного процесу репродуктивної, продуктивної та інфекційної стадії на рівні клітин-мішеней.

Перспективність нового напрямку у вакцинології експериментально підтверджена публічним захистом двох кандидатських дисертацій та публікаціями та трьома патентами. На основі епізоотологічних і лабораторних досліджень та епізоотологічного експерименту вивчено шляхи виділення з організму та фактори передачі до сприйнятливих тварин збудника інфекції, а також роль імуногенетичного стану великої рогатої худоби у виникненні лейкозу великої рогатої худоби.

Наукові здобутки Бусола В.О. корелюють зі здібностями методичного управління науковими дослідженнями – він був керівником наукових програм та наукових колективів, працюючи директором Українського інституту експериментальної ветеринарії та віце-президентом Української академії аграрних наук. У біографії керівника науки також можна виділити його успіхи в організації та науковому супроводі впровадження досягнень науки у виробництво. За його ініціативи та безпосередньої участі в 1987 р. була створена Науково-виробнича система «Оріон» для забезпечення благополуччя тваринництва України по лейкозу, Головою якої він був (Наказ Державного агропромислового комітету УРСР № 330 від 21.10.1987 р.).

Бусол В.О. є одним із співавторів інструкцій по профілактиці і оздоровленню неблагополучних господарств від лейкозу великої рогатої худоби (1987 р., 1990 р., 1992 р., 2007 р.) та співрозробником всеукраїнських п'ятирічних планів оздоровлення скотарства від лейкозу в нашій країні.

Крім того, В.О. Бусол є одним з фундаторів української школи ветеринарної лейкозології. За обраним напрямом досліджень ним захищено кандидатська (1969 р.) і докторська (1983 р.) дисертації, а під його науковим керівництвом підготовлено докторську і шість кандидатських дисертацій. Ним у співавторстві видано дві монографії, із них одна під його редакцією «Лейкоз крупного рогатого скота» (1976 р.) та «Лейкоз сельскохозяйственных животных» (1988 р.). Результати його наукових досліджень, методичних розробок та рекомендацій представлені у більш ніж 100 статтях, 17 настановах, технічних умовах та методичних рекомендаціях по виготовленню та застосуванню діагносткумів у ветеринарній практиці.

За розробку і впровадження системи широкомасштабних заходів боротьби з лейкозом великої рогатої худоби нагороджений срібною медаллю ВДНГ СРСР (1989 р.). Як визнання досягнень Бусола В.О. у вивченні лейкозу та розвитку ветеринарної науки є обрання його іноземним членом Всеросійської академії сільськогосподарських наук (1995 р.) та Білоруської академії аграрних наук (1996 р.).

Директор ННЦ «ЛЕКВМ»

Голова профспілкового комітету

Б. Т. Стегній

Д. В. Гадзевич

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
Національний науковий центр
«Інститут експериментальної і
клінічної ветеринарної медицини»

NATIONAL ACADEMY OF
AGRARIAN SCIENCES OF UKRAINE
National Scientific Center
«Institute of Experimental and
Clinical Veterinary Medicine»

вул. Пушкінська, 83, Харків, 61023, Україна
тел. + 38 (057) 707 20 44, факс + 38 (057) 704 10 90
e-mail: admin@vet.kharkov.ua, web: http://iekvm.kharkov.ua

83, Pushkinskaya Str., Kharkiv, 61023, Ukraine
tel. + 38 (057) 707 20 44, fax + 38 (057) 704 10 90
e-mail: admin@vet.kharkov.ua, web: http://iekvm.kharkov.ua

ЛБ. 03.2016 № 328

на № _____

Д О В І Д К А

про творчий внесок кандидата ветеринарних наук, доцента Горбатенко Станіслава Кіндратовича в науково-практичну роботу «Система ветеринарно-зоотехнічних заходів при лейкозі великої рогатої худоби», яка висувається на здобуття Державної премії у галузі науки і техніки України в 2016 р.

Горбатенко Станіслав Кіндратович очолює лабораторію вивчення лейкозу ННЦ «ІЕКВМ» з 1999 року. Під його науковим керівництвом та за безпосередньою участю проведені наукові дослідження стосовно вивчення та оцінки епізоотичної ситуації щодо лейкозу великої рогатої худоби у тваринництві України, розробки та впровадження широкомасштабної інтегрованої системи профілактики та оздоровчих заходів щодо вищезначеного захворювання. Матеріали наукових розробок внесені до «Інструкції з профілактики та оздоровлення великої рогатої худоби від лейкозу», у формулюванні положень якої Горбатенко С.К. приймав участь. Інструкція затверджена у грудні 2007 року, її положення складають основу заходів, що проводяться на завершальній стадії викорінення лейкозу великої рогатої худоби у тваринництві України.

За останні 16 років в лабораторії проведені наукові дослідження по вивченню в лабораторних та виробничих умовах імуногенних та протективних властивостей сконструйованої в ННЦ «ІЕКВМ» інактивованої протилейкозної

вакцини. Доведено, що щеплення вакцини стримує розвиток епізоотичного процесу, дозволяє з більшою ефективністю виявляти інфікованих вірусом лейкозу тварин завдяки ефекту провокації латентного прояву захворювання та прискорювати, загалом, терміни оздоровлення тваринництва господарства від лейкозу. Наукові розробки стосуються конструювання алергену для діагностики лейкозу великої рогатої худоби за принципом реакції уповільненої дії. Позитивні результати отримані у питаннях пошуків методу, що забезпечує підвищення виходу вірусної маси при репродукції культури FLK-BLV на живильних середовищах – це стосується оптимізації концентрації окремих компонентів живильного середовища, додавання до останнього діацетилаз пістонів натрію вальпроату з метою накопичення вірусної маси при помірному використанні інших інгредієнтів. За участю науковців лабораторії вивчення лейкозу на договірних підставах оздоровлено від лейкозу поголів'я 57 колективних тваринницьких господарств. За рахунок оздоровлення поголів'я без зниження продуктивності та чисельності стад отримано економічний ефект на суму біля 32 млн. гривень.

За результатами наукових досліджень Горбатенка С.К. опубліковано 69 наукових праць, отримано 3 деклараційних патенти на винахід.

Директор ННЦ «ІЕКВМ»

Б.Т.Стегній

Голова профспілкового комітету

Д.В.Гадзевич

ДОВІДКА

про творчий внесок на здобуття Державної премії України в галузі науки і техніки 2016 року Достоевського Павла Петровича по роботі: «Система ветеринарно-зоотехнічних заходів при лейкозі великої рогатої худоби»

Достоевський П.П., кандидат ветеринарних наук, доцент, почесний професор НУБіП України, почесний академік НААН України, заслужений працівник сільського господарства України. Понад 16 років, з 1983 по 1999 рр., очолював державну ветеринарну службу України.

Союзна чинна інструкція по профілактиці та ліквідації лейкозу великої рогатої худоби не влаштовувала фахівців та вчених України, а тому під керівництвом Достоевського П.П. разом з науковцями (Бусол В.О., Мандигра М.С., Ярчук Б.М.) була розроблена нова Інструкція №043-1 прискореного методу боротьби з лейкозом великої рогатої худоби (ВРХ), яка була затверджена ще при Союзі Головним управлінням ветеринарії Державної комісії Ради міністрів СРСР 24 серпня 1990 року, м. Москва, для господарств Української РСР.

Групою науковців під керівництвом Достоевського П.П., як високопосадовця міністерства сільського господарства та продовольства, був розроблений «План основних заходів по оздоровленню ВРХ від лейкозу в Україні на 1991-1995 роки», затверджений Міністром сільського господарства і продовольства, виконання якого значно покращило організацію та масштабність оздоровлення.

Після здобуття незалежності України цілеспрямована законодавча й організаційна робота щодо ліквідації лейкозу ВРХ активізувалася. Під керівництвом Достоевського П.П. група українських вчених (Бусол В.О., Мандигра М.С., Ярчук Б.М.) розробила першу національну Інструкцію. Результатом спільної плідної праці стала «Інструкція по профілактиці та оздоровленню ВРХ від лейкозу», затверджена Головним управлінням ветеринарної медицини з держветінспекцією 28.09.1992 року №15-15/220, (Достоевський П.П.), виконання якої значно прискорило оздоровлення вітчизняних молочних ферм від лейкозу. Створена у 1992 році Координаційна Рада науковців під керівництвом Достоевського П.П. і Бусола В.О. організаційно забезпечила впровадження у виробництво наукових розробок з питань профілактики і ліквідації інфекційних хвороб тварин, у тому числі лейкозу ВРХ, керівництвом державної служби ветеринарної медицини України.

За безпосередньої участі та під керівництвом Достоевського П.П. групою спеціалістів і науковців НААНУ був розроблений та затверджений міністром сільського господарства і продовольства України 4 вересня 1996 р. «План основних заходів щодо оздоровлення великої рогатої худоби від лейкозу в Україні на 1996-2000 рр.», що дало змогу у вказаний термін повністю оздоровити господарства від лейкозу семи західних областей України. Позитивну роль у прискоренні оздоровлення тваринництва України від лейкозу відіграла впроваджена науково-виробнича система (НВС) «Оріон», затверджена керівництвом Держагропрому України.

Станом на 01.01.2016 року Україна майже повністю оздоровлена від лейкозу (залишився один неблагополучний пункт в Рівненській області та вісім н/п в Харківській області).

Завдячуючи тісній співпраці з наукою, Україна першою серед країн Східної і Західної Європи оздоровила тваринництво від 10 найнебезпечніших хвороб тварин згідно з класифікацією МЕБу списку А.

Достоевський П.П. – автор понад 100 публікацій, у тому числі 2 монографій, 2 підручників, 2 навчальних посібників, має 3 патенти.

У 1992 році випустив брошуру «Організаційно-методичні основи ліквідації лейкозу великої рогатої худоби» тиражем 600 екземплярів, направив у всі сільські райони України для використання фахівцями держветслужби у повсякденній роботі.

Достоевський П.П. був керівником авторських колективів, які розробляли і приймали Закон України «Про ветеринарну медицину», особисто доповідав на пленарних засіданнях Верховної Ради України при їх прийнятті. За короткий період була створена законодавчо-нормативна база ветеринарної медицини незалежної України. Наша держава першою серед країн СНД у червні 1992 року прийняла перший Закон України «Про ветеринарну медицину». У 1996 р. Верховною Радою були прийняті ще два закони.

Генеральний директор

Української виробничо-комерційної корпорації

по зоотехнічному і ветеринарному постачанню

«Укрзооветпромстач»

Лісовенко В.Т.